

**Women's Initiative
for New Growth and Skills
Empowering Migrant Careers**

Project 2024-1-DE02-KA220-ADU-000247718

**Co-funded by
the European Union**

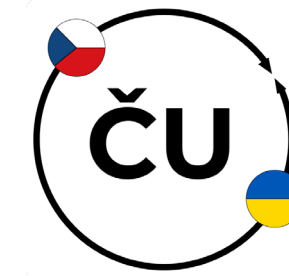
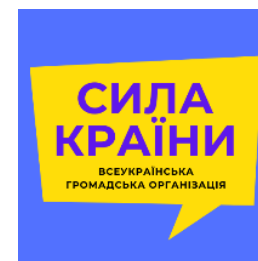
Comprehensive Integration Learning Program "Leap Forward: Women's Career Transformation" for Adult Women - Forced Migrants

Ders 10:

Yeni Bir İş Kültürüne Uyum

WINGS: Women's Initiative for New Growth and Skills - Empowering Migrant Careers

01/09/2024 - 31/08/2026

UYARI

Co-funded by
the European Union

Women's Initiative
for New Growth and Skills
Empowering Migrant Careers

Project 2024-1-DE02-KA220-ADU-000247718

Avrupa Birliđi tarafından finanse edilmektedir. Ancak ifade edilen görüşler ve görüşler yalnızca yazar(lar)a aittir ve mutlaka Avrupa Birliđi veya Avrupa Eğitim ve Kùltür İcra Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaya gerek olmaz. Ne Avrupa Birliđi ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Yazarlar

© November 2025 – Hochschule Wismar University of Applied Sciences Technology, Business and Design, Fundacja Marki Polskiej im. prof. Witolda Kieżuna, NGO Syla Krainy, Czech-Ukrainian Scientific Society, Akademi Kultur ve Eđitim Dernegi

This publication was carried out with the financial support of the European Commission under Erasmus + Project "WINGS: Women's Initiative for New Growth and Skills – Empowering Migrant Careers", Project Number 2024-1-DE02-KA220-ADU-000247718.

Atıf, aynı koşulda paylaşma

(CC BY-SA) : Materyali herhangi bir ortamda veya formatta paylaşıp kopyalayıp yeniden dağıtmak, materyali herhangi bir amaç için, hatta ticari amaçlarla bile uyarlamak, dönüştürmek ve üzerine inşa etmek özgürlüğünüz. Lisans veren, lisans şartlarına aşağıdaki şartlarla uyduğunuz sürece bu özgürlükleri iptal edemez:

Atıf –Uygun kredi vermeli, lisansa bağlantı vermeli ve değişiklik yapıldıysa, belirtmelisiniz. Bunu makul bir şekilde yapabilirsiniz, ancak lisans verenin sizi veya kullanımınızı onayladığı anlamına gelmeyecek şekilde

Paylaş- Eğer materyali yeniden karıştırırsanız, dönüştürürseniz veya üzerine inşa ederseniz, katkınızı orijinaliyle aynı lisans altında dağıtmalısınız.

Ek kısıtlama yok –Yasal termili uygulayamayabilirsiniz.

Co-funded by
the European Union

Women's Initiative
for New Growth and Skills
Empowering Migrant Careers

Project 2024-1-DE02-KA220-ADU-000247718

Yeni Bir İş Kültürüne Uyum Sağlamak

Yeni bir ülkede iş hayatına başlamak cesaret ister. Bu sunum, Türkiye'deki iş kültürünü anlamanıza ve profesyonel hayatınızda başarılı olmanıza yardımcı olacak pratik bilgiler sunuyor. Birlikte, güçlü yönlerinizi keşfedecek ve yeni fırsatlar yaratacağız.

Sizin Gücünüz: Benzersiz Deneyimleriniz

Getirdiğiniz Değerler

Her biriniz, farklı kültürlerden gelen zengin deneyimlerle donatılmışsınız. Çok dilli olmanız, uyum yeteneğiniz ve dayanıklılığınız sizi işverenler için değerli kılar.

- Farklı bakış açıları ve yaratıcı problem çözme
- Kültürler arası iletişim becerileri
- Esneklik ve hızlı öğrenme kapasitesi
- Zorluklarla başa çıkma deneyimi

Türkiye İş Kültürüne Genel Bakış

Türkiye'nin iş kültürü, geleneksel değerler ile modern iş uygulamalarının bir karışımıdır. Bu kültürü anlamak, başarınızın anahtarıdır.

İlişki Odaklı

Kişisel ilişkiler ve güven inşa etmek iş hayatında çok önemlidir. İş arkadaşlarımızla samimi bağlar kurmak başarımızı artırır.

Hiyerarşiye Saygı

Türk iş yerlerinde genellikle belirgin bir hiyerarşi yapısı vardır. Üstlerinize saygılı olmak ve protokollere uymak beklenir.

Esnek Zaman Anlayışı

Dakiklik değerli olsa da, Türkiye'de zaman konusunda daha esnek bir yaklaşım olabilir. Sabırlı ve anlayışlı olmak önemlidir.

Dakiklik ve Zaman Yönetimi

Beklentileri Anlamak

Türkiye'de iş kültürü sektöre ve şirkete göre değişiklik gösterir. Genel olarak, toplantılara zamanında gelmeniz beklenir, ancak bazı durumlarda esneklik gösterilebilir.

Pratik İpuçları

- Önemli toplantılar ve iş görüşmeleri için 5 -10 dakika erken varın
- Geç kalacağınızı önceden bildirin ve özür dileyin
- İlk günlerinizde ekstra dikkatli olun ve izlenim bırakın
- Çalışma saatleri konusunda işvereninizle net anlaşma yapın
- Molalar ve öğle yemeği süreleri hakkında bilgi alın

📌 **Önemli Not:** İlk izlenim çok önemlidir. İlk haftanızda dakik olmak, profesyonelliğinizi gösterir ve güven kazanmanıza yardımcı olur.

İşyerinde Hiyerarşi ve İletişim

01

Üstlerinizle İletişim

Yöneticilerinize saygılı bir dil kullanın. "Siz" hitabı kullanmak ve resmi bir ton benimsemek önemlidir. Önerilerde bulunurken nazik ve yapıcı olun.

02

Meslektaşlarınızla İletişim

İş arkadaşlarınızla dostane ama profesyonel bir ilişki kurun. Çay molalarında sohbet etmek ve tanışmak Türk iş kültürünün önemli bir parçasıdır.

03

Karar Alma Süreci

Kararlar genellikle yukarıdan aşağıya alınır. Görüşlerinizi paylaşabilirsiniz, ancak nihai kararın yönetim tarafından verildiğini unutmayın.

Geri Bildirim Kùltürünü Anlamak

Türkiye'de Geri Bildirim

Türk iş kùltüründe geri bildirim genellikle dolaylı ve nazik bir şekilde verilir. Doğrudan eleştiri kaba karşılanabilir. Yapıcı geri bildirim vermek ve almak önemli bir beceridir.

Geri Bildirim Alırken

- Dinleyin ve savunmacı olmayın
- Teşekkür edin ve öğrenme fırsatı olarak görün
- Açık olmayan noktaları nazikçe sorun
- Gelişim için somut adımlar sorun

Geri Bildirim Verirken

- Önce olumlu yönleri vurgulayın
- Yapıcı eleştirileri nazik bir dille iletin
- Çözüm önerileri sunun
- Kişisel saldırıdan kaçının, işe odaklanın
- Uygun zaman ve mekan seçin

İş Kıyafetleri ve Profesyonel Görünüm

Kurumsal Ofisler

Bankalar, hukuk firmaları ve büyük şirketlerde daha resmi kıyafetler beklenir. Takım elbise, düzenli saç ve minimal aksesuarlar tercih edilir.

Yaratıcı ve Teknoloji Sektörü

Reklam ajansları, tasarım stüdyoları ve teknoloji şirketlerinde daha rahat bir kıyafet kodu olabilir. Yine de temiz ve düzenli görünmek önemlidir.

Genel İpuçları

İlk günlerinizde daha resmi giyin ve ortamı gözlemleyin. Temizlik ve bakımlı olmak her zaman önemlidir. Kültürel değerlerinize uygun giyinebilirsiniz.

İletişim Tarzları

Etkili iletişim, iş hayatınızda başarılı olmanın temelidir. Türkiye'de hem sözlü hem de sözsüz iletişim önemli rol oynar.

Sözlü İletişim Becerileri

Dil Engelleri

Türkçe öğrenmek büyük avantaj sağlar.

Başlangıçta İngilizce bilen

meslektaşlardan destek alabilirsiniz.

Temel Türkçe kelimeler öğrenmek çaba gösterdiğinizizi gösterir.

- Dil kurslarına katılın
- Günlük pratik yapın
- Meslektaşlarınızdan yardım isteyin
- İş terminolojisini öğrenmeye öncelik verin

Nazik ve Saygılı Dil

Türk iş kültüründe kibarlık ve saygı çok önemlidir. "Lütfen", "teşekkür ederim", "rica ederim" gibi kelimeler sık kullanılır.

- Resmi ortamlarda "siz" kullanın
- Selamlama ve vedalaşmaya önem verin
- Rica ve teşekkür ifadelerini kullanın
- Sabırlı ve anlayışlı bir ton benimseyin

Aktif Dinleme

İyi bir iletişimci aynı zamanda iyi bir dinleyicidir. Karşınızdakine tam dikkat verin ve anladığınızı gösterin.

- Göz teması kurun
- Başınızla onaylayın
- Soru sorarak netleştirin
- Özetleyerek doğrulayın

Sözsüz İletişimin Gücü

Beden dili, yüz ifadeleri ve jest ve mimikler Türk iş kültüründe önemli mesajlar taşır. Sözsüz iletişimi doğru okumak ve kullanmak profesyonel ilişkilerinizi güçlendirir.

Göz Teması

Doğrudan göz teması güven ve dürüstlük göstergesidir, ancak aşırı yoğun olmamaya dikkat edin.

Kişisel Alan

Türkiye'de kişisel alan genellikle Batı ülkelerine göre daha yakındır. Samimi ortamlarda daha fazla fiziksel temas olabilir.

Jest ve Mimikler

Türkler konuşurken ellerini aktif kullanır. Bu doğal ve canlı bir iletişim tarzıdır.

Dikkat: Bazı jestler farklı anlamlara gelebilir. Gözlem yapın ve emin olmadığımızda sormaktan çekinmeyin.

Soft Skills: Sosyal Becerilerin Önemi

Teknik becerileriniz sizi işe alır, ancak sosyal becerileriniz sizi başarılı kılar ve işinizde ilerlemenizi sağlar. Bu beceriler her kültürde değerlidir.

Empati ve Duygusal Zeka

Empati Nedir?

Başkalarının duygularını anlama ve hissetme yeteneğidir. İş yerinde empati, daha güçlü ilişkiler ve daha iyi işbirliği demektir.

Duygusal Zeka

Kendi duygularınızı yönetmek ve başkalarının duygularını okumak profesyonel başarı için kritiktir.

İş Yerinde Uygulama

Meslektaşlarınızın bakış açısını anlamaya çalışın. Farklı görüşlere açık olun ve destekleyici bir tutum sergileyin.

Empati geliştirmek pratik gerektirir. Her gün biraz daha fazla dinleyin, gözlemleyin ve anlayışlı olun. Bu beceri zamanla güçlenir ve kariyerinizde kapılar açar.

Ekip Çalışması ve İşbirliği

Başarılı Ekip Oyuncusu Olmak

Türk iş kültüründe takım ruhu çok değerlidir. Birlikte çalışmak, paylaşmak ve birbirini desteklemek beklenir.

Ekipte Başarı İçin

1. Açık ve dürüst iletişim kurun
2. Sorumluluklarınızı yerine getirin
3. Başkalarına yardım etmeye istekli olun
4. Çatışmalarda yapıcı çözümler bulun
5. Ekip başarısını kişisel başarıdan önde tutun
6. Farklı fikirlere saygı gösterin

İletişim Becerilerini Geliştirmek

Dinleme

Aktif dinleme yapın. Karşınızdakine tüm dikkatinizi verin, anladığınızdan emin olmak için sorular sorun.

Net İfade

Düşüncelerinizi açık ve anlaşılır şekilde ifade edin. Karmaşık cümlelerden kaçının, basit ve net olun.

Soru Sorma

Anlamadığınız şeyleri sormaktan çekinmeyin. Sorular sormak öğrenme isteğinizi gösterir.

Geri Bildirim

Yapıcı geri bildirim verin ve alın. Bu karşılıklı gelişim için önemlidir.

Kültürlerarası Farkındalık

Farklı kültürleri anlamak ve saygı göstermek, modern iş dünyasında vazgeçilmez bir beceridir. Kendi kültürel kimliğinizi korurken yeni bir kültüre uyum sağlamak mümkündür.

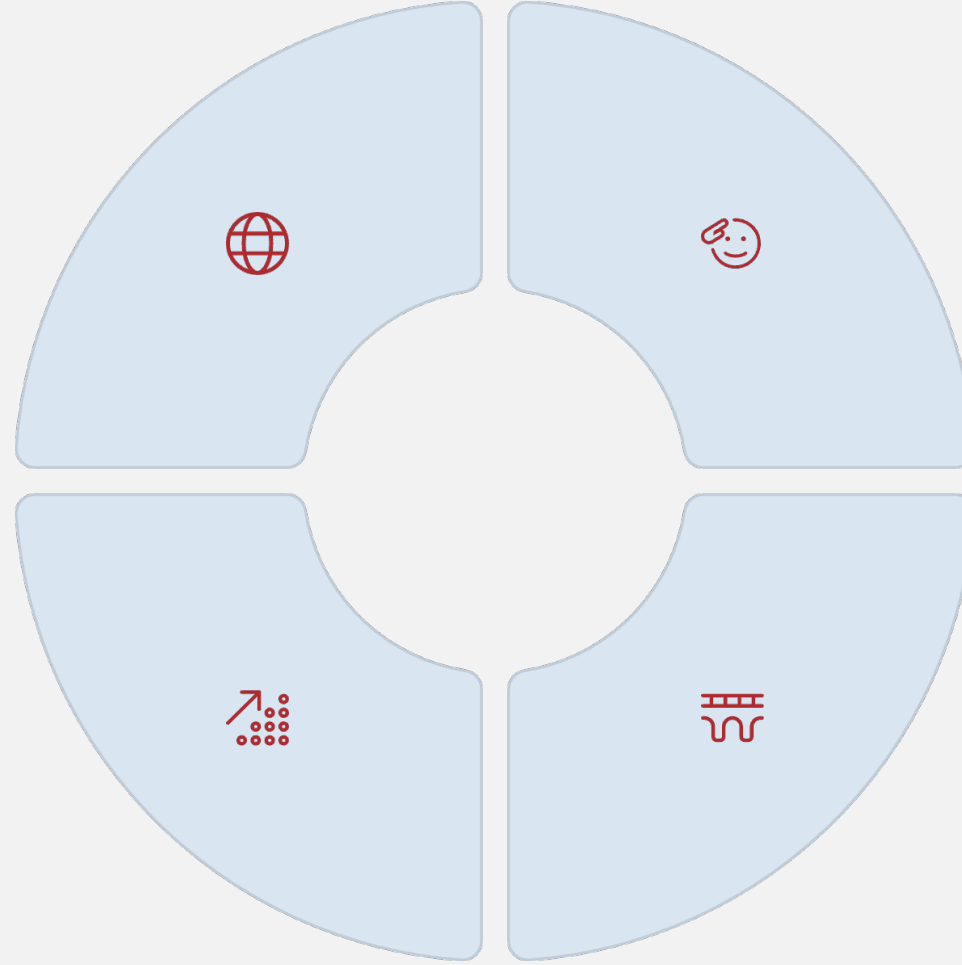
Kültürel Farklılıkları Anlamak

Farkındalık

Her kültürün kendine özgü değerleri, iletişim tarzları ve iş yapma biçimleri vardır. Bu farklılıkları öğrenmek ve kabul etmek önemlidir.

Sürekli Öğrenme

Kültürel farkındalık geliştirmek devam eden bir süreçtir. Her gün yeni şeyler öğrenmeye açık olun.

Saygı

Farklılıklara saygı göstermek, hoşgörülü olmak ve önyargılardan kaçınmak profesyonel ortamın temelidir.

Köprü Kurma

Kültürler arası köprüler kurmak, ortak noktalar bulmak ve birlikte çalışma yolları geliştirmek güçlü ilişkiler yaratır.

Kendi Kimliğinizi Koruyarak Uyum Sağlamak

Denge Kurmak

Yeni bir kültüre uyum sağlamak, kendi kimliğinizden vazgeçmek anlamına gelmez. Kültürel değerlerinizi koruyarak iş hayatına entegre olabilirsiniz.

- **Kendi Değerleriniz**

Kültürel ve kişisel değerlerinize sadık kalın. Bu sizi güçlü ve özgün kılar.

- **Açık İletişim**

İhtiyaçlarınızı ve sınırlarınızı işvereninizle nazikçe paylaşın.

- **Ortak Zemin**

Farklılıklardan ziyade ortak değerlere ve hedeflere odaklanın.

- **Esneklik**

Değerlerinizden ödün vermeden esnek ve uyumlu olun.

Çatışma Yönetimi: Zorlukları Fırsata Çevirmek

İş yerinde anlaşmazlıklar ve çatışmalar doğaldır. Önemli olan bu durumları nasıl yönettiğinizdir. Doğru yaklaşımla çatışmalar, öğrenme ve gelişme fırsatlarına dönüşebilir.

1

1. Sakin Kalın

Duygusal tepkiler vermekten kaçının. Derin bir nefes alın ve durumu objektif değerlendirin.

2

2. Dinleyin

Karşı tarafın bakış açısını anlamaya çalışın. Tam dinleme, çözümün yarısıdır.

3

3. Net Konuşun

Sorunları kişiselleştirmeden, yapıcı bir dille ifade edin. "Ben" dili kullanın.

4

4. Çözüm Odaklı

Sorunu tartışmak yerine çözüme odaklanın. Ortak bir çözüm için birlikte çalışın.

Çatışma Durumlarında Rol Yapma Senaryoları

1

Senaryo: İş Yükü Adaletsizliği

Durum: Sizden sürekli fazla iş yapmanız isteniyor ve bu adaletsiz görünüyor.

Yaklaşım: "Sayın [İsim], verdiğiniz görevleri başarıyla tamamlamaktan mutluyum. Ancak, mevcut iş yükümle ilgili sizinle konuşmak istiyorum. Hangi görevlere öncelik vermeliyim konusunda rehberliğinize ihtiyacım var. Bu şekilde en iyi performansı gösterebilirim."

2

Senaryo: İletişim Kopukluğu

Durum: Bir meslektaşınızla iletişim sorunu yaşıyorsunuz ve bu işi etkiliyor.

Yaklaşım: "Merhaba [İsim], sizinle konuşmak istiyorum. Son projede bazı yanlış anlaşılmalarda oldu gibi görünüyor. Daha iyi işbirliği yapabilmemiz için iletişimimizi nasıl geliştirebileceğimizi konuşabilir miyiz?"

3

Senaryo: Kültürel Yanlış Anlama

Durum: Davranışınız yanlış anlaşıldı ve rahatsızlık yarattı.

Yaklaşım: "Özür dilerim, sanırım bir yanlış anlaşılma oldu. Kültürel farklılıklardan kaynaklanmış olabilir. Durumu açıklayabilir miyim? Gelecekte daha dikkatli olacağım ve öğrenmek istiyorum."

Haklarınızı Bilmek ve Savunmak

Yasal Haklarınız

Türkiye'de çalışan herkes, milliyetine bakılmaksızın belirli çalışma haklarına sahiptir. Bu haklarınızı bilmek sizi korur.

Temel Çalışma Hakları

- Yazılı iş sözleşmesi hakkı
- Asgari ücret ve ücretin zamanında ödenmesi
- Çalışma saatleri ve fazla mesai düzenlemeleri
- Yıllık izin hakkı
- İş güvenliği ve sağlığı koşulları
- Ayrımcılığa karşı koruma

❑ **Önemli:** Çalışma izniniz ve statünüz konusunda net bilgi edinin. Gerektiğinde hukuki destek alabilirsiniz. Ücretsiz danışmanlık hizmetleri sunan STK'lar mevcuttur.

Kendinizi Savunma Becerileri

Farkında Olun

Haklarınızı bilin ve ne zaman ihlal edildiğini fark edin. Durumlara karşı uyanık olun.

Belgelendirin

Sorunlu durumları, tarihleri ve detayları kaydedin. Yazılı kanıtlar önemlidir.

İfade Edin

Sorunları sakin ve profesyonel bir şekilde dile getirin. "Ben" dili kullanarak hislerinizi paylaşın.

Destek Arayın

Yalnız değilsiniz. İnsan kaynakları, güvendiğiniz meslektaşlar veya dış destek kaynaklarından yardım alın.

Harekete Geçin

Gerekirse resmi şikayette bulunun. Haklarınızı savunmaktan çekinmeyin.

Profesyonel Ağınızı Oluřturun

Güçlü bir profesyonel ađ, kariyer gelişiminiz için çok değerlidir. Destek alabileceğiniz, öğrenebileceğiniz ve fırsatlar bulabileceğiniz bir topluluk yaratın.

İř Yerde Bağlantılar

Meslektaşlarınızla samimi ama profesyonel ilişkiler geliştirin. Çay molalarına katılın, sosyal etkinliklere dahil olun. Her ilişki potansiyel bir öğrenme ve büyüme fırsatıdır.

Topluluk Katılımı

Ukrayna göçmen toplulukları ve kadın profesyoneller gruplarına katılın. Deneyim paylaşımı ve karşılıklı destek çok güçlü araçlardır.

Dijital Ađlar

LinkedIn gibi platformlarda profilinizi oluşturun. Sektörünüzle ilgili gruplara katılın ve etkileşimde bulunun.

Sürekli Gelişim ve Öğrenme

Kendinize Yatırım Yapın

İş hayatında başarı, sürekli öğrenme ve gelişme gerektirir. Her gün biraz daha iyi olmak için çaba gösterin.

Dil Becerilerinizi Geliştirin

Türkçe öğrenmeye devam edin. Ücretsiz online kaynaklar, dil değişim programları ve kurslardan yararlanın.

Mesleki Beceriler

Sektörünüzle ilgili yeni beceriler öğrenin. Online kurslar, sertifika programları ve workshoplara katılın.

Mentörlük

Deneyimli biri mentor olabilir. Onların bilgi ve tecrübelerinden faydalanmak gelişiminizi hızlandırır.

Ücretsiz Öğrenme Kaynakları

- Coursera, edX gibi MOOC platformları
- YouTube eğitim kanalları
- Halk eğitim merkezleri

Öz Bakım ve Dayanıklılık

Yeni bir kültüre uyum sağlamak zorlayıcı olabilir. Kendinize iyi bakmak, duygusal sağlığını korumak ve dayanıklılığınızı güçlendirmek çok önemlidir.

Fiziksel Sağlık

Yeterli uyku, sağlıklı beslenme ve düzenli egzersiz yapın. Fiziksel sağlık, zihinsel sağlığınızın temelidir.

Duygusal Destek

Aileniz, arkadaşlarınız ve topluluğunuzla bağlantıda kalın. Hislerinizi paylaşın, destek isteyin ve verin.

Stres Yönetimi

Nefes egzersizleri, meditasyon veya hobiler gibi stres azaltıcı aktiviteler bulun. Kendinize zaman ayırın.

Pozitif Düşünce

Başarılarınızı kutlayın, küçük adımları takdir edin. Her gün ilerlemek için bir neden bulun.

Sonuç: Gücünüzü Hatırlayın

Siz Güçlüsünüz

Buraya kadar geldiniz. Zorluklarla yüzleştiniz, uyum sağladınız ve hayatta kaldınız. Bu güç her zaman içinizdedi ve her zaman yanınızda olacak.

Yeni bir iş kültürüne uyum sağlamak zaman alır. Sabırlı olun, kendinize şans tanıyın. Her küçük adım bir başarıdır. Hatalar yapmak doğaldır ve öğrenmenin bir parçasıdır.

"Başarı, düştüğünüz zaman değil, düştükten sonra kalktığınız zamandır. Siz zaten ayakta ve yürüyorsunuz."

Unutmayın:

- Benzersiz deneyimleriniz değerlidir
- Yardım istemek güç göstergesidir
- Topluluk desteği her zaman yanınızda
- Kendi hızınızda ilerleme hakkınız var
- Başarı sadece hedefe varmak değil, yolculuğun kendisidir

İletişim ve Destek: Bu yolculukta yalnız değilsiniz. Sorularınız, endişeleriniz veya paylaşmak istediğiniz başarılarınız için bizimle iletişime geçin. Birlikte daha güçlüyüz.